

Κίτσηνερ. Λόρδος 'Οράτιος 'Ερμερτ, κόμης του Χαρτόν, στρατάρχης και πολιτευόμενος 'Αγγλος, γεν. το 1850 και άποθ. παρά τας νήσους *Orchades* επί του θωρηκτού Χαμεϊού, καταποτισθέντος παρά γεφ. ύποβρυχίου την 2ην 'Ιουν. 1916. Πρίν άποπερατώση τας στρατ. σπουδάς του εις την 'Ακαδημίαν του Γούλβιχ, μετέβη εις Γαλλίαν και έπολέμησεν ως εθελοντής κατά τον γαλλογερμ. πόλεμον του 1870, μεθ' ό, έπανακάμψας εις την πατρίδα του, άπετεράτωσε τας σπουδάς του. 'Εξετέλεσεν αξιολόγους τοπογραφικάς έργασίας, χαρτογραφήσας την Παλαιστίνην και την Κύπρον, άργότερον δέ διεκρίθη διά την έκτακτον γενναϊότητά του, την έξαιρετικην ευφυΐαν του και την πολιτικότητά του, ως ταγματάρχης, κατά τας επιχειρήσεις των 'Αγγλων εναντίον του μουσουλμάνου φυλάρχου Μωχάμετ 'Αχμέτ (βλ. Σουδάν και Χαρτόν) και προήχθη εις αντισυνταγματάρχην, το δε 1888, διοικητής της άκτής της 'Ερυθράς θαλάσσης, μαχόμενος κατά των δερβισών, τους οποίους κατενίκησεν, έτραυματίσθη. Τότε προήχθη εις συν/χην και ώνομάσθη παρά της βασιλίσσης Βικτωρίας ύπασπιστής της. Κατά το 1892, στρατηγός πλέον, αναλαμβάνει την έστρατείαν προς άνάκτησιν του Σουδάν (βλ. λ.) ως αρχηγός των αγγλιακών δυνάμεων. Μετά μακρούς και σκληρούς αγώνας, κατώρθωσε να έξασφαλίση την αγγλικήν κυριαρχίαν επ' όλοκληρίου του Σουδάν. Τον Νοέμβριον του 1900, αναλαμβάνει την άρχιστρατηγίαν των νοτιοαφρικανικών δυνάμεων της 'Αγγλίας και έχων υπό τας διαταγάς του τους διακριθέντας και κατά τον παγκόσιμον πόλεμον 'Αγγλους στρατηγούς Ντούγκλας Χαίηνγκ, Φνέντε και

Κίτσηνερ

Χάμιλτων, κατώρθωσε, μετά δύο και ήμισυ έτη, να καταπνίξη την επανάστασιν των ήρωϊκών Μπόερς και να τους αναγκάση να καταθέσουν τα όπλα (Μάρτιος του 1902). Πλήρης θριάμβων και δόξης ό Κ., διορίζεται τότε γενικός αρχηγός των αγγλικών δυνάμεων των 'Ινδιών, όπου παρέμεινε επί έπτά έτη (1902—1909) 'Από του 1911, διαμένων εις Αίγυπτον, καλείται με την έκρηξιν του μεγάλου πολέμου εις την 'Αγγλίαν (3ην Αύγουστου 1914) και του ανατίθεται το 'Υπουργείον των Στρατιωτικών. Είνε αφάνταστος ή δραστηριότην όποιαν ανέπτυξεν από του 1914 μέχρι του 1916 διά την στρατολογίαν και την συγκρότησιν των αγγλικών δυνάμεων. 'Αρχομένου του 1916, ό Κ. έπεφορτίσθη με μίαν άποστολήν διά την Ρωσίαν και επιβίβασθεις από τινος σκοπικού λιμένες διά τον 'Αρχάγγελον, εδρε την 2ην 'Ιουνίου του 1916 το τραγικόν τέλος εις το κύμα.

Κιτσιόπουλος 'Ιωάννης του Χριστοφ., άνθ'ιστής πεζ. 'Εγεν. εν Λαμία το 1891. Μετέσχε της έστρατείας 1912—13. 'Απεβίωσε, μαχόμενος εν Μπιζανίω, την 13 'Ιαν. 1913.

Κιτσιόπουλος Περικλής του Χρήστου, άνθ'ιστής πεζ. 'Εγεννήθη εν Χρυσοβίτση Τριχωνίας το 1869. Μετέσχε των έστρατειών 1897 και 1912—1913. 'Εφρονέθη μαχόμενος εν Γιαννίκωι Μακεδονίας την 24 'Ιουλίου 1913.

Κίτσος Μάρκος του 'Ιωάννου, λοχαγός πυρ/κού. 'Εγεννήθη εν Μεσολογγίω το 1894. Μετέσχε της έστρατείας 1917—1922. 'Εφρον., μαχόμενος κατά τας εν Μ. 'Ασία επιχειρήσεις την 14ην Αύγ. 1922.

Κ(χηλ (ναυτ.). (βλ. λ.) 'Αηδών.

Κίων (ναυτ.). *Bittles*, μπαμπάδες, μίντες—στόλοι, ισχυροί ξύλινοι ή σιδηροί, στερεώς εφηλωμένοι επί του καταστρώματος δεξιά και άριστερά της πρύφας και πρύμνης, χρησιμεύοντες διά την επ' αυτών άνάδειαν κάλυψιν, πρυμνησίων, ή άλύσεων. **Κιονίσκος.** 'Ο μικρός κίων. **Κιονόδεσμος.** 'Ο δεσμός δι' ού προσδόμενον επί κίονος σχοινίον τι. (**Οϊκοδ.**) Στήλη, συνήθως μεμιονομένη, εκ λίθων ή μαρμάρων, χρησιμεύουσα ως ύποστήριγμα. Οί κ. είνε συνήθως σχήματος κυλινδρικού, άποτελούνται δε από την βάση, τον κορμόν και το κιονόκρανον. 'Αναλόγως του αρχιτεκτονικού ρυθμού, εις δν άνήκει ό κ., διακρίνεται εις *Δωρικόν, 'Ιωνικόν, Κορινθιακόν, Τοσκανικόν και σύνθετον*. Οί κ., αναλόγως της θέσεώς των εν τη οικοδομή, του σκοπού δι' όν προορίζονται και του ύλικού εξ ού κατασκευάζονται, λαμβάνουσι και έτέρως όνομασίας. Γ.Ν.—Ε.Α.

Κλαδάς Κορκόδειλος. 'Ο μαχητικώτερος και στρατηγικώτερος των 'Ελλήνων όπλαρχηγών μετά την πτώσιν της Κων'πόλεως. Κατήγετο εξ 'Ηπείρου και εκ στρατιωτικής οικογενείας πολεμιστών, κατελθών δε εις Πελοπόννησον, άνεδείχθη στρατηγός των 'Ελλήνων Δεσποτών του Μυστρά. Κατά την καθόδον Μωάμεθ του Κατακτητού κατά της Πελοποννήσου (1459—1460), συναγείρας μέγαν αριθμόν παλαιμάχων της καταρρευούσης Αυτοκρατορίας, οίτινες είχαν καταφύγει εις την Χερσόνησον, έπέτυχε να άντιστη κατά των κατακτητών και να συνθηκολογήσει μετ' αυτών, λαβών ως τιμάριον την περιφέρεια του 'Ελους. 'Αλλά, μετά την καθόδον των 'Ενετών κατά των Τούρκων (1464), ό Κ. συντάχθη μετά των 'Ενετών, οίτινες ως εκ του κύρους και της έπικροΐς, ή ησκει, άνεχρόνως αυτών αρχηγών των 'Ελλήνων άρματωλών του Μωρέως (*Capo di Stratioti*). Κατά την επακολουθήσαν ειρήνην, ή 'Ενετία, ως συνήθως, έπόδωσε τα συμφέροντα των 'Ελλήνων, ό δε Κ., έξελθών της πλάνης, δέν έδίδασκε να έγειρη τα όπλα κατά της 'Ενετίας, όταν οι τελευταίοι παρεχώρησαν εις τους Τούρκους τον λεγόμενον βροακίον της Μάνης. 'Επέτυχε να συναθροίση, κατά τον Σάβ'ην, 15 χιλ. μαχητών, μετέβη εις Μέσα Μάνην, έξήγειρε τους πάντας εις επανάστασιν και, ήγούμενος ισχυράς δυνάμεως, εκυρίεσε το Οίτυλον. 'Εγένετο κύριος των κλεισσορειών και των φαράγγων και κατέλαβε τους πύργους και τα φρούρια της Καστανιάς, της Γαστίλας, της Λεφτίνας,

της 'Ανδρούσας, του Βίσκου και της Πιάγας. Οί 'Ενετοί, εκδικούμενοι, συνέλαβον και έφυλάκισαν την οικογένειαν του Κ., μεγάλην δε ήγειρον εναντίον του έστρατεϊαν οι Τούρκοι, συμβουθούντων των 'Ενετών. 'Ο Κ. εκηρύχθη άποστάτης και ή κεφαλή του επεκηρύχθη άντι 10 χιλ. Μεθωναϊκών ύπερπύργων. 'Επί δύο έτη έπέτυχε να συντρέψη τας κατ' αυτού άποστελλόμενας στρατιάς και πιεζόμενος εν τέλει εκ της έλλείψεως όπλων και έπιτηδείων, εγκατέλειψε την Μάνην, έπιβίβασθεις επί γαλερών του Βασιλέως της Νεαπόλεως Φερδινάνδου, αίτινες εκ συμπτώσεως περιέπλεον τας άκτάς. 'Εκτοτε ό Κ. έφρίσθη εις περιπετειωδέστερον πολεμικόν βίον. 'Αφιγθείς εις Νεάπολιν, έγένετο δεκτός μετά τιμών υπό του Βασιλέως, όστις τον έχηρημοποίησεν εις την κατά των Τούρκων της 'Ηπείρου γενομένην έστρατείαν (1480—1481) προς άποκατάστασιν επί της 'Αλβανίας και 'Ηπείρου του υίου του Σκενδέρμπεη. 'Αρχηγός ισχυρού ελληνικού σώματος ό Κ., συνεκρότησε πολλές νικηφόρους μάχας εις 'Ηπειρον και 'Αλβανίαν, άλλ' ήγαγκάσθη, ως εκ της φθοράς και του μη δυνατού νέας στρατολογίας, και της εγκαταλείψεως υπό των 'Αλβανών, να απέλθη της 'Ηπείρου. Αι ύπηρεσίαι του έξετιμήθησαν υπό του βασιλέως της Νεαπόλεως, όστις έχορήγησεν εις αυτόν συντάξιν 300 χρυσών Καραολικών δουκάτων και ανώτερον στρατιωτικόν βαθμόν. 'Απέβλεπε δε ό βασιλεύς της Νεαπόλεως εις τον σχηματισμόν ισχυρού μισθοφορικού σώματος εξ έπιλέκτων 'Ελλήνων πολεμιστών, και του όποιου ή συγκρότησις έπετείχθη μετ' όλιγον. 'Από της έστρατείας της 'Ηπείρου ό Κ. δέν παύει να μάγεται άδιακόπως κατά των Τούρκων εις την Δαλματίαν, την 'Ηπειρον, την Κέρκυραν και την Πελοπόννησον. 'Ο δεύτερος μέγας πόλεμος της 'Ενετίας κατά των Τούρκων, συνέτεινε εις την συμφιλίωσιν του Κ. μετά των 'Ενετών. 'Εγκαταλείπον την θέσιν του πλη'ιον του Βασιλέως της Νεαπόλεως, σπεύδει να πολεμήσιν επί των ελληνικών έδαφών της Πελοποννήσου. Μαχόμενος κατά των Τούρκων πλησίον της Μονεμβασίας (1498) συνελήφθη αιχμάλωτος, φανευθέντος του 'Ιππου του, και απέθανε διά μαρτυρικού θανάτου, έκδαρεις ζών και ειτα κρεμασθείς από των βραχιόνων.

Κλαδάς Νικόλαος. 'Υποστράτηγος, γεννηθείς τῷ 1871 εν Ληξουρίω, κατετάχθη εις το στρατεύμα, προσεχόμενος εκ του Σχολείου των Ευελπίδων, τῷ 1892, με τον βαθμόν του ανθ'ιστου πυρ/κού. Μετέσχε του πολέμου του 97. Κατά το 1912, ύπηρετών ως λοχαγός πυροβολαρχής εις την δοκιμασθείσαν παρά το Σόροβιτς 2ην Μερ. (στρατ. Ματιθαόπουλος), ήδηνήθη, χάρις εις το έπι των άνδρῶν κύρος και την ψυχραιμίαν του, να σώσῃ την μονάδα του εκ της καταστροφής και να άποσύρη ταύτην πλήρως αξιόμαχον, παρά τον γενικόν πανικόν, εν μέσω της διαλυθείσης και διαρροούσης μεραρχίας του. Μετασχών και του πολέμου του 1913, εθρίσκειται κατά την έπιστρατεύσιν του 1915 ως αντισυνταγματάρχης, διοικῶν, τῇ έπιμόνω του απαιτήσῃ, μίαν μοίραν του πρώτου συν/τος πεδινού πυροβ. Ευρέως μορφωμένος, ειδικῶς έπιδοθείς εις την τακτικήν, είνε όχι μόνο άριστος πυροβολητής, αλλά και εκ των μάλλον μορφωμένων αξιωματικῶν της εποχῆς του, συγγραφεύς διαφόρων μονογραφιών και έργων και πρώτος εν 'Ελλάδι γράφας μονογραφίαν περί της τακτικής των πολυβόλων. Τοποθετήθηκε τῷ 1915 ως ύποδιοικητής του Σχολείου των Ευελπίδων, προσεχώρισε και εις την θέσιν ταύτην τα αυτά πάντοτε προσόντα άκαμάτου εργοτικότητος και σταθεράς όσον και πατρικής διοικήσεως. 'Απεμακρύνθη του στρατεύματος κατά την περιόδον 1917—1920. 'Επανελθών εις αυτό μετά την 1ην Νοεμβρίου 1920, μετέσχε του Μικρασιατικού αγώνος, ως διοικητής της εις το Β. συγκρότημα ύπαγομένης XI Μεραρχίας, εις τον τομέα Νιζομηδείας κατ'άρχας και περί το Μπιλεζίκι-Κιοπλού βραδύτερον. Κατά την καταστροφην, καλύπτων την βορειάν πτέρυγα του υποχωροῦντος συγκροτήματος, απέκοπη τούτου εις το ύψος και Β. της Προύσης υπό παρειδύσαντος 'Ιππικού. Τραπέσι προς Μουδανιά, δέν ήδηνήθη να διαρροήσῃ, άγιστροφείς, και ήχηλωσθη μετά της μεραρχίας του. Βαθύτατα τραφείς εκ του άτυχήματος τούτου, ήθέλησε, κατά την αιχμαλωσίαν του εν Κιρ-Σελίρ, να αυτοχειρασθῇ, δηλητηριασθείς. Διασωθείς εγκαίρως, ιατρικῇ παρεμβάσει, απηλευθέρωθη λόγω της δεινῶς κλονισθείσης ύγείας του, τον Φεβρουάριον του 1923.

Κλαδευτήρ. Μηνοειδές σιδηρῶν όργανον διά την κοπήν των κλάδων. Διά τοιούτων κλ. είνε ενφοδιασμένα και τα στρατεύματα. Οί εν χρῆσει παρά τῷ στρατῷ κλ. διακρίνονται εις άπλους κλ. περικου ή φορητούς καλουμένους και εις κλ. όρχον σαπανέων. Ε.Α.

Κλαδάς Πέτρος του Νικολάου, αντιστράτηγος. Γεννηθείς το 1879 εν Πειραιει, εισήλθεν εις το σχολειον Ευελπίδων, έξελθών τούτου την 2ην Μαρτίου 1898 και καταταχθείς εις τον στρατόν και εις το όπλον του πεζικού με τον βαθμόν του ανθυπολοχαγού. 'Εκπαιδευθείς εις την Γαλλίαν, απέκτησεν ένορίς ιδιάζουσαν θέσιν εν τη εκτιμήσει της στρατιωτικής ιεραρχίας. Μετασχών των πολέμων 1912 και 1913, έτοποθετήθη, μετ' αυτους, ως έπιτελάρχης της εν Σέρραις VI μεραρχίας, επιφορτισμένος με την δυσχεροτάτην και λεπτήν άποστολήν της έξασφαλίσεως της προκαλύψεως σπουδαίου τμήματος των συνόρων, της προλήψεως επιδρομών Βουλγάρων κομιτατζήδων και λιποταξιών βουλγαροφώνων στρατιωτών μας, με τα της οργανώσεως των όρχων από του Στρυμόνος και ανατολικῶς (Ρούπελ. Φαία Πέτρα). Μετά την υπό των Γερμανοβουλγάρων κατάληψιν της ανατολικῆς Μακεδονίας, μη ακολουθήσας το IV Σ. Σ., μετέσχε του πολέμου του 1917—1920 και από του 1922—1923.

Στρατηγός Π. Κλάδος

